

פסטיבל ישראל

קונצרט

איכויות צליליות מרשימות

אנסמבל היליארד – שישי, מוצ"ש וראשון

קודם-כול, ובלי שמץ של אירוניה, צריך לשבח את הנהלת הפסטיבל על הפרייקט הזה. אנסמבל היליארד שיך לעלית של מבצעי המוזיקה הקולית, והוא הביא לפסטיבל ישראל טרילוגיה קוהרנטית ומתוכננת היטב. בערב הראשון – מוזיקה של ימי הביניים – פירוטין, וגיום דהמאשו, ובשני הקונצרטים שאחריו – תכניות מיצירותיו של ארוו פארט, מלחין בן זמננו, שהמוזיקה שלו מושפעת ממקורות אלה. פארט זוכה לאחרונה לתשומת לב אוהדת של מבקרים רבים בעולם, וקשה לבוא בטענות להחלטה ההגיגית לתת לכך ביטוי בפסטיבל.

עוד שבחים, ואפילו נלהבים, שמורים לאנסמבל היליארד עצמו. בשלושה הרכבים שונים, ועל אף העדרו של המנהל המוזיקלי פול היליארד, הפגינו חברי האנסמבל רמת ביצוע מופתית, ונרמה שאפילו אם ישירו את ספר הטלפונים, יצ' ליחו להעניק לו איכויות צליליות מרשימות. מן הצבע הנפלא שלהם אפשר היה להתפעל למרות האקוסטיקה היבשה והעוינת של אולם 'ימק"א, שאינו בחירה מוצלחת לקונצרטים קוליים. עוד צריך לומר לזכותם של ההיליארדים, שהם כיסו בחן על פשלה כבדה של המארגנים. בתכניה לא ניתן למצוא שום הסבר סביר על יצירותיו הלא-כ"כ מוכרות של פארט, והזמרים הוסיפו כמה מלים מטעמים, מחווה סימפטית שגם תרמה לאווירה. עלי-אף כל הטוב הזה, קשה לומר שנהנית ממש. הביצוע ליצירות גיום דהמאשו ופירוטין, בערב הראשון, היה אכן מרשים, אבל קשה להשתכנע שיש בו ערך מוסף לעומת תקליטים של האנסמבל, הכוללים את אותן יצירות.

עוד יותר קשה להיסחף בהתלהבותם של חלק מהקולגות בכל הנוגע לארוו פארט. נכון, המלודיות יפות לעתים, וגם צירופי הצבעים אטרקטיביים, אבל מעבר לכך איני מצליח לאתר כוח אמיתי, עמוק או מקורי, של ביטוי מוזיקלי. בשונה מן הכתוב בתכניה, המוזיקה איננה דורשת ריכוז והעמקה. להפך, היא קליטה ופשוטה, ולעתים, חוששני, אף פשטנית. קצת מינימליזם, הרבה סנטימנטליזם, מעט הרמוניות סטרווינסקאיות, אמצעים שאולים מן הברוק, ותכליתם אקוויטיים של ימי הביניים – מתכון אינסטנט ליצירות שקל לאהוב ולהרגיש איתן "אינן". חברי אנסמבל היליארד אוהבים אותן, והרב ניכר בביצוע המשובח. אבל התקליט הבא של היליארד שארכוס יכלול רפרטואר שונה לחלוטין.

אמיר מנדל

ג'ז

קשה לריב, קל ליהנות

שלישיית טטנלי ג'ורדן ולהקת אסטזה. האנגר, יום ראשון

שלא כערב הפתיחה של הבלונוט הירושלמי, הר פעת הבכורה של שלישיית טטנלי ג'ורדן עברה בהי צלחה וללא תקלות. אם חושי לא הטעוני, נראה בהאנגר גם מספר קטן יותר של גורילות בחולצות שחורות. ג'ורדן הוא עלם חמודות ומנגן מוזיקה שקשה לריב איתה וקל ליהנות ממנה. אפשר בהחלט להתפעל מטכניקת המגע המפורסמת שלו, למשל כשהוא עובר כרומנית עם שתי גיטרות. יד ימין מני גנת מלודיה על גיטרה המותקנת על כן מיוחד, יד שמאל מלווה על גיטרה נוספת התלויה לצווארו, והי כול נשמע כמו קלידן חשמלי שמשתמש באמת בשתי הידיים. הרואט שלו עם עצמו, כסטנדרט "ילד נולד", היה בשבילי הרב היפה ביותר בקונצרט.

השלישייה, לעומת זאת, יצרה צלילי פיוזן צפויים יותר, אם כי ליוסי פיין בכס, ולקנווד דנארד בתר פים, ניתנו הזדמנויות להפגין את הוירטואוזיות שלהם. פתחה את הופעת הערבית להקת אסטזה, שני גנה היטב את הרפרטואר שלה, המוכר ברובו, והתי קבלה יפה. הם נפרדו מהקהל הישראלי לפני יציאתם למסע הופעות בחו"ל. נקווה שיממשו את הפו טנציאל הבינלאומי, שבלי ספק טמון בהם.

מוקי רון

מחול / גבי אלדור

מעניין, מלא כוח

להקת בת-שבע, בכורה מיצירות אוהד נהרין, לפי מוזיקה של ארוו פארט

הריקוד הראשון מרשים בתחילתו. אחת אחת עור לות נשים בשחור, מבצעות סולו ונעלמות כדי להיר פיע שוב, תלויות על פיגום מתכת מכהיק, רמויות עכבישים. כשאוהד נהרין ביצע בעבר את חמשת קטעי הסולו בעצמו, היו אלה כמו פנים אפשריות רבות לדמות אחת. כאן המחול מתפתח למעין מאבק על שליטה או מרות.

קטעי הסולו עצמם היו מרתקים. ההמשך היה פחות טוב, והסוף מאכזב. רקדניו של נהרין מנסים תמיד לטרוף את החלל, להגדיל את התחום שהגוף תופס. כשהם מביטים אל הרצפה, נראה כאילו פעורה שם תהום עמוקה. כשהם קופצים, הם נהדפים עליידי כוח אדיר, בלתי נראה. תכונה זו באה לידי ביטוי מובהק בריקוד השלישי, "ארכוס", שאולי אפשר להגדירו כניסיון מודרני להעביר רגש דתי: המוזיקה של ארוו פארט, דמוית מבנים קתדרליים שהולכים ונישאים, ואינם מגיעים כעצם לשום מקום.

כמו בציפיה אינסופית מתמהמהים הפתרון המור זיקלי והנחמה. התלבושות היפהפיות של רקפת לוי, שהלבישה גברים ונשים כאחד בשמלות ענקיות, התאורה המרהיבה של כמבי, שיצרה מעין שמים נמוכים, והתנופות של הרקדנים, שדברמה גדול מהם מניע אותם, יוצרים רושם של מחול תיאטרון, המתעסק הפעם בגורל, ביסורים, בנחמה.

הריקוד השני, "טבולה ראסה", שאהוב עלי, הולך בקטנות. קבוצה ויחידים, שיד נשלחת לתמוך בהם במקרה הטוב, ושהיחיד מתמוטט על הרצפה במקרה הרע. זוהי התכונות באינטימיות ובאהבה. ערב של מחול מעניין, מלא כוח, יפה.